

ΑΛΓΕΒΡΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Υλη: Ανισώσεις – Πρόοδοι - Συναρτήσεις

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 11 Απριλίου 2018

Απαντήσεις**ΘΕΜΑ Α**Α₁. Σχολικό Βιβλίο σελίδα 123.

(Μονάδες 5)

Α₂. Σχολικό Βιβλίο σελίδα 146.

(Μονάδες 5)

Α₃.

$$x^2 - (\Delta + 2)x + S - 1 = 0, \Delta > 0$$

$$\text{Από τους τύπους του Vietta έχουμε: } S = -\frac{-(\Delta + 2)}{1} \Leftrightarrow S = \Delta + 2$$

Οπότε η δοσμένη εξίσωση γίνεται:

$$x^2 - (\Delta + 2)x + \Delta + 1 = 0$$

$$\alpha = 1, \beta = -(\Delta + 2), \gamma = \Delta + 1$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma \Leftrightarrow \Delta = \Delta^2 + 4\Delta + 4 - 4\Delta - 4 \Leftrightarrow \Delta^2 - \Delta = 0 \Leftrightarrow \Delta = 0(\text{απορ.}) \text{ ή } \Delta = 1$$

$$\text{Συνεπώς για } \Delta = 1, \text{ η δοσμένη εξίσωση γίνεται: } x^2 - 3x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = 2$$

(Μονάδες 5)

Α₄. i → Λ, ii → Λ, iii → Λ, iv → Λ, v → Λ

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Β

$$B_1. f(x) = \begin{cases} -2x, & \alpha\nu x \leq -2 \\ 4, & \alpha\nu -2 < x < 1 \\ 3-x, & \alpha\nu x \geq 1 \end{cases}$$

Α. $D_f = \mathbb{R}$

(Μονάδες 2)

Β.

α. $f(-2) = 4$ β. $f(1) = 2$ γ. $f(3) = 0$ δ. $f(-\sqrt{2}) = 4$

ε. $f(f(0)) = f(4) = -1$ στ. $f(f(-3)) = f(6) = -3$

ζ. $f(f(6)) = f(-3) = 6$ η. $f(-1 - f(f(3))) = f(-1 - f(0)) = f(-5) = 10$

(Μονάδες 8)

$$B_2. f(x) = \frac{x^3 + \lambda x^2 + (\lambda - 7)x - 12}{x + 3}, f(1) + f(3) = 2 \quad (1)$$

α) Θα πρέπει $x + 3 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -3$. Οπότε $D_f = \mathbb{R} - \{-3\}$

Από τη σχέση (1) έχουμε:

$$f(1) + f(3) = 2 \Leftrightarrow$$

$$\frac{1^3 + \lambda \cdot 1^2 + (\lambda - 7) \cdot 1 - 12}{1 + 3} + \frac{3^3 + \lambda \cdot 3^2 + (\lambda - 7) \cdot 3 - 12}{3 + 3} = 2 \Leftrightarrow$$

$$\frac{2\lambda - 18}{4} + \frac{12\lambda - 6}{6} = 2 \Leftrightarrow \frac{6\lambda - 54 + 24\lambda - 12}{12} = 2 \Leftrightarrow$$

$$30\lambda - 66 = 24 \Leftrightarrow \lambda = 3$$

(Μονάδες 2 + 5)

β) Για $\lambda = 3$ η συνάρτηση γίνεται:

$$f(x) = \frac{x^3 + 3x^2 - 4x - 12}{x + 3} = \frac{x^2(x + 3) - 4(x + 3)}{x + 3} =$$

$$\frac{(x + 3)(x^2 - 4)}{x + 3} = x^2 - 4$$

(Μονάδες 3)

γ)

$$f(x) \leq 4x - 8 \Leftrightarrow x^2 - 4 \leq 4x - 8 \Leftrightarrow$$

$$x^2 - 4x + 4 \leq 0 \Leftrightarrow (x - 2)^2 \leq 0 \Rightarrow (x - 2)^2 = 0 \Leftrightarrow x = 2$$

(Μονάδες 5)

ΘΕΜΑ Γ

Γ₁. $\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$.

Α. Για την διακρίνουσα του τριωνύμου έχουμε:

$$\Delta = (\lambda^2 + 1)^2 - 4\lambda^2 = \lambda^4 + 2\lambda^2 + 1 - 4\lambda^2 = (\lambda^2 - 1)^2 \geq 0, \text{ για κάθε } \lambda \in \mathbb{R} - \{0\}.$$

Οπότε το τριώνυμο έχει ρίζες πραγματικές για κάθε $\lambda \in \mathbb{R} - \{0\}$.

(Μονάδες 5)

Β. Θα πρέπει:

$$\Delta = 0 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda = \pm 1$$

Οπότε για $\lambda = \pm 1$ το παραπάνω τριώνυμο έχει μια διπλή ρίζα

(Μονάδες 3)

Γ. Ισχύει ότι: $\lambda x^2 - (\lambda^2 + 1)x + \lambda \leq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
αν και μόνο αν:

$$\lambda < 0 \text{ και } \Delta \leq 0$$

Έχουμε:

$$\Delta \leq 0 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 1)^2 \leq 0 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda = \pm 1$$

Όμως $\lambda < 0$, οπότε δεκτή είναι μόνο η τιμή $\lambda = -1$.

(Μονάδες 7)

Γ₂. $\alpha_4 = -5$, $\alpha_7 + \alpha_{11} = 20$

(ι)

$$\alpha_4 = -5 \Leftrightarrow \alpha_1 + (4 - 1)\omega = -5 \Leftrightarrow \alpha_1 + 3\omega = -5 \quad \mathbf{(1)}$$

$$\alpha_7 + \alpha_{11} = 20 \Leftrightarrow \alpha_1 + (7 - 1)\omega + \alpha_1 + (11 - 1)\omega = 20 \Leftrightarrow$$

$$2\alpha_1 + 16\omega = 20 \Leftrightarrow -\alpha_1 - 8\omega = -10 \quad \mathbf{(2)}$$

Από τις σχέσεις (1) και (2) έχουμε:

$$(1) + (2) \Rightarrow -5\omega = -15 \Rightarrow \omega = 3$$

$$(1) \Rightarrow \alpha_1 + 9 = -5 \Leftrightarrow \alpha_1 = -14$$

(Μονάδες 5)

$$(ii) \alpha_{10} = -14 + (10 - 1) \cdot (3) \Leftrightarrow \alpha_{10} = 13$$

(Μονάδες 2)

$$(iii) S = \alpha_5 + \alpha_6 + \alpha_7 + \alpha_8 + \alpha_9 + \alpha_{10} = S_{10} - S_4$$

$$\circ S_{10} = \frac{10}{2}(\alpha_1 + \alpha_{10}) = 5(-14 + 13) = -5$$

$$\circ S_4 = \frac{4}{2}(\alpha_1 + \alpha_4) = 2(-14 - 5) = -38$$

Οπότε το ζητούμενο άθροισμα είναι: $S = -33$

(Μονάδες 3)

ΘΕΜΑ 1

Α₁. Η διακρίνουσα του τριωνύμου είναι:

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (1 + \alpha)^2 + 4(1 + \alpha^2) = 5\alpha^2 + 2\alpha + 5$$

$$\Delta_\alpha = 5 - 100 = -96, \text{ και } 5 > 0.$$

Άρα $\Delta > 0$, όποτε το τριώνυμο θα έχει δύο άνισες ρίζες για κάθε τιμή του πραγματικού α .

Από του τύπους Vieta έχουμε: $x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{(1 + \alpha^2)} < 0$, για κάθε πραγματικό α .

Αφού το γινόμενο των ριζών είναι αρνητικό, έχουμε ότι οι ρίζες του τριωνύμου θα είναι ετερόσημες.

(Μονάδες 8)

Α₂.

(i) Από τους τύπους Vieta γνωρίζουμε ότι: $x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha}$ και $x_1 \cdot x_2 = \frac{\gamma}{\alpha}$, άρα

$$x_1 + x_2 = \frac{1 + \alpha}{(1 + \alpha^2)} \text{ και } x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{(1 + \alpha^2)}.$$

Επομένως προκύπτει ότι:

$$x_1 + x_2 + x_1 \cdot x_2 \leq \frac{2}{5} \Leftrightarrow \frac{1 + \alpha}{(1 + \alpha^2)} - \frac{1}{(1 + \alpha^2)} \leq \frac{2}{5} \Leftrightarrow \frac{1 + \alpha - 1}{(1 + \alpha^2)} \leq \frac{2}{5} \Leftrightarrow$$

$$\frac{\alpha}{(1 + \alpha^2)} \leq \frac{2}{5} \Leftrightarrow 5\alpha \leq 2(1 + \alpha^2) \Leftrightarrow 5\alpha \leq 2 + 2\alpha^2 \Leftrightarrow 2\alpha^2 - 5\alpha + 2 \geq 0$$

Λύνουμε την εξίσωση $2\alpha^2 - 5\alpha + 2 = 0$ και προκύπτει ότι:

$$\Delta = 25 - 16 = 9$$

$$\alpha_1 = \frac{5 + 3}{4} = \frac{8}{4} = 2 \text{ και } \alpha_2 = \frac{5 - 3}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

Ο πίνακας προσήμων της εξίσωσης είναι:

	$-\infty$	$\frac{1}{2}$	2	$+\infty$	
$2a^2 - 5a + 2$	+	ο	-	ο	+

Άρα $a \leq \frac{1}{2}$ ή $a \geq 2$

(Μονάδες 5)

(ii) Το τριώνυμο έχει δύο ετερόσημες ρίζες x_1, x_2 ($x_1 < x_2$), άρα $x_1 < 0$ και $x_2 > 0$.

Αφού $(1 + a^2) > 0$ για κάθε πραγματικό a , το πρόσημο του τριωνύμου φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

	$-\infty$	x_1	x_2	$+\infty$	
$(1 + a^2)x^2 - (1 + a)x - 1$	+	ο	-	ο	+

- για $x = -1$ το αρχικό τριώνυμο γίνεται:
 $(1 + a^2)(-1)^2 - (1 + a)(-1) - 1 = (1 + a^2) + (1 + a) - 1 = a^2 + a + 1 > 0$
αφού $\Delta_a = -3$ και $1 > 0$.
Άρα $x_1 > -1$.
- για $x = 2$ το αρχικό τριώνυμο γίνεται:
 $(1 + a^2) \cdot 2^2 - (1 + a) \cdot 2 - 1 = 4 \cdot (1 + a^2) - 2 \cdot (1 + a) - 1 = 4a^2 - 2a + 1 > 0$
αφού $\Delta_a = -12$ και $4 > 0$.
Άρα $x_2 < 2$.

(Μονάδες 6)

(iii) $|x_1 + 1| - |x_2 - 2| = -1$.

Από το προηγούμενο ερώτημα έχουμε: $x_1 + 1 > 0$ και $x_2 - 2 < 0$. Οπότε η δοσμένη σχέση γίνεται:

$$|x_1 + 1| - |x_2 - 2| = -1 \Leftrightarrow x_1 + 1 + x_2 - 2 = -1 \Leftrightarrow x_1 + x_2 = 0$$

$$\frac{1 + a}{(1 + a^2)} = 0 \Leftrightarrow a = -1$$

Για $a = -1$ το τριώνυμο γίνεται:

$$2x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow x = \pm \frac{1}{\sqrt{2}} \Leftrightarrow x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(Μονάδες 6)

Τις απαντήσεις επιμελήθηκαν οι καθηγητές:

Νίκου Δημήτρης

Παλιτσόκας Παναγιώτης

Παπαθανασίου Νίκος

Χωνιαννάκης Αντώνης